

Pakkitestit jatkuvat

Vuoden ensimmäisessä numerossa esitelimme Ruotsin armeijan kenttäpakki-keitin-yhdistelmää, jonka keitto-ominaisuuksissa havaittiin parantamisen varaa. Tällä kertaa jatkamme hieman siitä, mihin viime kerralla jäätiin.

Hallitus piti huhtikuun lopulla kokouksen Turun Reserviupseerien kotamajalla ja kokouksen yhteydessä päätettiin järjestää eri poltintyyppien tehokkuusvertailut. Keittimet kerättiin hallituslaisten komeroiden kätköistä ja kaikenkaikkiaan kasaan saatiin kolme erilaista keitin-poltin-yhdistelmää.

- 1: Ruotsalainen kenttäpakki-poltin-systeemi
- 2: Trangia-keitin, malli standard
- 3: Trangia-keitin, ACME-polttimella

Kuhunkin keittimeen kaadettiin 3 desilitraa taskulämmitä Aurajoen vettä, joka vielä tuossa vaiheessa kevättä haisi ja maistui ihan normaalilta. Keittimet sijoitettiin tasakylkisen kolmion muotoon avoimelle paikalle. Kukin poltin tankattiin täyteen ja sytytys tapahtui yhtäaikaaisesti.

Valitettavasti mittaustulokset katosivat mystisesti, joten joudumme käyttämään ekstaktien kiehumisaikojen sijasta muistikuvia tapahtumista.

Olimme onnistuneesti sytyttäneet kaikki polttimet ja siirryimme kotamajaan hakemaan kahvia kuppeihimme. (Viime testistä viisastuneina olimme varanneet ensimmäiset kupilliset termospulloihin.) Tultuamme noin minuutin kuluttua ulos majasta havaistimme, että malli 3 oli jo saavuttanut kiehumispisteen ja kattilassa jäljellä ollut vesi kiehui niin lujaa kuin vesi voi suinkin kiehua. Tarkistimme muut mallit. Malli 2:n kattilassa oli havaittavissa kuplanmuodostusta pohjalla ja malli 3:n poltin oli sammunut.

Sytytimme malli 3:n polttimen uudestaan ja jatkoimme testiä. Noin kolmen minuutin kuluttua vesi malli 2:n kattilassa alkoi kiehua ja tarkistimme malli 3:n tilanteen. Poltin oli sammunut.

Sytytimme malli 3:n polttimen uudestaan ja jatkoimme testiä. Noin viiden minuutin kuluttua havaistimme, että maasto malli 3:n alla oli syttynyt tuleen. Sammutimme alkavan metsäpalon ja jatkoimme odotusta. Muistelisin, että vesi alkoi lopulta kiehua myös viimeisessä astiassa, aikaa meni kauan, en muista kuinka paljon mutta ainakin 15 min ehti kulua ennenkuin saatoimme hyväksyä kiehumistuloksen.

Lopputuloksena voidaan sanoa, että ACME:n prototyyppipoltin oli varsin tehokas, ehkä jopa liiankin tehokas, koska moisella lämmitysteholla polttaa helposti reiän kattilan pohjaan, teltan absidista puhumattakaan. Perinteinen trangia pärjäsi testissä ihan hyvin ja toimii varmasti myös kylmissä olosuhteissa. Ruotsalainen pakkikeitin osoittautui jälleen kerran vähemmän toimivaksi järjestelmäksi, epäilemättä nuotiokin olisi lämmittänyt veden tehokkaammin.

Täytyypä vielä jossain vaiheessa kokeilla niitä kaasupolttimia ...

Heikki Mäkitalo

TESTIPISTEET
7/9/8

Sisällysluettelo

Numeron 3/99 syysateen kostuttama melkeintalvinen sisältö:

Sisältö (rekursiivinen)	2
Puheenjohtajan palsta	3
Toimintakalenteri	4
Ampumavastaavan palsta	4
Tietoa ylennyksistä	5
Tule hallitukseen!	7
Maastokokki: appelsiinikakut	8
Ajatuksia asepalveluksesta	9
Sotilastekniikkaa: AMOS	11
Vaellus: pitkä matka Tipperaryyn.	12
TuKoRes testaa: pakkitestit jatkuvat.	ts

Talvi tulee! Lue lämpimät vaatteet päällä!

Päätoimittajan palsta

Iltaa vaan.

Taas tuli lehti. Tällä kertaa läpyskässä on paljon hyvin erilaisia juttuja, tietoa ja kertomuksia olleista tapahtumista. Juhan ylenysartikkeli kannattaa lukea tarkkaan, jos mietit, missä ne natsat oikein viiptyvät. Jouni kirjoittaa vaelluksesta Irlannissa - ainakin itse olisin halunnut olla mukana..

Numero 2/99 on siirtynyt webbiin hiukan hitaasti, kun toimitus ei omista sopivaa konversiosoftaa (pdf), mutta piakkoin sekä tämä uusi että edellinen numero ovat yhdistyksen sivuilla luettavissa. Ja webbiversio on värillinen!

Vanhempia numeroita on myös haaveiltu nettiin - onhan lehteä taitettu tietokoneella liki kymmenen vuotta - mutta normaaliin tapaan originaaleja ei tahdo löytyä mistään. Vanhojen lehtien kansia tulee nettiin ainakin kuvina, kun ehdin joskus skannailemaan ja artikkeleitakin jossakin muodossa, todennäköisesti pelkkänä raakatekstinä. Työvoimaa otetaan vastaan!

Kirjoita lehteen! Kuvaa lehteen! Piirrä! Aineistolle on aina tarvetta - tuosta laatikosta saat yhteystiedot!

HMR

Kansikuva: TuKoResin miinanraivausharjoituksessa Jouni. (Terveisiä Kosovoon!)

TuKoRes - Turun Korkeakoulujen reserviläiset ry - PL 6, 20521 Turku, Finland

Pankki: ÅB 660100-1212091 Ilm. n. 1.2., 1.5., 1.9. ja 1.12. PT: Heiko Romu
Aineisto: hmr@nitro.pp.utu.fi Aineisto lehteen H-3 viikkoa. Toim: TuKoRes

Puheenjohtajan palsta

PJ:n syysmietelmiä

Mikko Savela

Syksyn pimenevät yöt aloittavat jälleen uuden toimintakautemme. Suureellisia muutoksia TuKoRes:iin ei ole tulossa, vaikka vuosi 2000 lähestyykin uhkaavasti. Y2K ongelma on kuitenkin olemassa, joten yhdistyksemme hallitus onkin ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin katastrofin estämiseksi.

Yhdistyksemme talous on saatu nostettua suosta hallituksen jäsenistölle näkymättömällä, varsin suurella työmäärällä. Anomuksia on mennyt suuntaan jos toiseenkin varsin mukavalla menestyksellä.

Suurimman ongelman Y2K tuo kuitenkin henkilöstöön. Hallitukseen tarvittaisiin kipeästi uutta verta luotamaan varsin hyväkuntoista yhdistystämme ensivuodestakin eteenpäin. Olisikin kovasti toivottavaa, että uudet kasvot olisivat rohkeita ja tarttuisivat haasteeseen: työmäärä ei ole todellakaan kohtuuton ja tehtävät ovat varsin monipuolisia ja mielenkiintoisia.

Syksy tuo tullessaan myös muutamia muutoksia. Tiedotusvastaavamme Tuomo sai kutsun Kosovoon valmiusjoukkojen ATK-upseerin tehtäviin. Näin muutenkin pieni hallituksemme kärsi ankaran miestappion, jota täydentämään onneksi saatiin juuri kotiutunut Montonen, nimittäin Mikael. Syyskokoukseen asti hän hoitaakin Tuomon tehtäviä: toivotamme Mikaelin tervetulleeksi joukkoomme.

Omasta ja yhdistyksemme puolesta haluan toivottaa kaikki vanhat ja uudet jäsenet tervetulleiksi syksyn ohjelmaan mukaan. Ainakin itsenäisyysjuhlapäivä kannattaa jo nyt ruksata kalenteriin varatuksi, ja muihinkin rientoihin kannattaa ehdottomasti osallistua. Antakaa muutenkin kuulua itsestänne: tulkaa vaikka saunomaan tiistaisin, jos ette muuta keksi :).

Tapahtumakalenteri

<http://org.utu.fi/tyyala/tukores/ajankohtaista/ilmoitustaulu.html>**18.10. Syyskokous**

19:00 Heikkilän kasarmilla

27-28.11. Excursio Lahti-Hämeenlinna-Riihimäki**Marras Päiväjotos****Marras Megazone****5.12. Itsenäisyyspäivä/pikkujoulu**

Ilmoittaudu Mika Koivuselle, puh. 25 11 349

Tiistaisin Ampumavuoro

18:30 Kupittaa

21:00 **Sauna**

Ampumavastaavan palsta

Syksyn alkua vaan kaikille!

Saatiinpahan kerrankin nauttia kunnon kesäilmoista, onneksi työpaikalla oli toimiva ilmasto ja ihan kohtuulliset työolosuhteet. Toivottavasti saitte imettyä itseenne kunnolla energiaa syksyä varten sillä toimintaa riittää niin ampumaradalla kuin sen ulkopuolella.

Kun saat tämän jutun käsiisi, niin viikottaiset ampumavuorot ovat jo alkaneet. Tiistaisin sinullakin on mahdollisuus tulla tutustumaan ampumaurheiluun. Rata on auki 18.30 - 20.30 ja lyijypölyt voi käydä huuhtomassa klo 21 - 22 saunavuorolla YO-kylä 4 D:ssä.

Ampumakilpailuja jatketaan, loppuvuoden kilpailupäivät ovat 21.9. ja 2.11. osallistuminen kannattaa, parhaat palkitaan vuosijuhlissa. Lisäksi luvassa runsain määrin mainetta ja kunniaa.

Syyskauden perinteinen ampumapäivä Säkylässä on tällä kertaa 2.10. ja mukana tuttuun tapaan pyssyjä joka makuun. Allekirjoittaneelle voi ilmoittautua, mieluummin tietysti webbilomakkeella.

Syysterveisin

Heikki Mäkitalo

Virallista

Vastuuta harteille ja "rautaa" kaulukseen

Kesäkuun alusta astui voimaan uusi Pääesikunnan pysyväisohje Reserviin tai nostoväkeen kuuluvan asevelvollisen ylentäminen. Tässä asiakirjassa annetaan ohjeita asiasta, joka herättää reserviläisten keskuudessa aika ajoin vilkastakin keskustelua ja johon liittyy valtaisasti huhuja, uskomuksia ja "musta tuntuu" -tietoja; kyse on siis reservin ylennyksistä.

Ohjeen mukaan "Reserviin tai nostoväkeen kuuluvan asevelvollisen ylentämisen tarkoituksena on sodan ajan puolustusvoimien sotilasarvoihin perustuvan esimiesjärjestelmän luominen ja ylläpitäminen." Ylentämisen yleisenä edellytyksenä on, että 1) "ylennettäväksi esitettävän kansalaiskunto on moitteeton ja hän nauttii yhteiskunnan luottamusta", 2) "ylennettäväksi esitettävä on sopiva nykyistä tehtävänsä vaativampaan tehtävään sodan ajan puolustusvoimissa tai maanpuolustuksen muilla aloilla" sekä 3) "ylentämisestä nykyiseen sotilasarvoon on kulunut vähintään viisi vuotta". Lisäksi yleensä vaaditaan asianomaisen sijoittamista sotilasarvoaan vastaavaan sodan ajan tehtävään, siihen kertausharjoituksissa saatua koulutusta sekä jäljempänä taulukossa esitettyjen koulutusvaatimusten täyttämistä.

Moitteeton kansalaiskunto sekä yhteiskunnan luottamuksen nauttiminen tarkoittaa, että asevelvollista ei voi ylentää jos hänellä on rikosrekisterissä merkintä tuomiosta mikä tuomiosta riippuen kestää 5-20 vuotta lainvoimaisen tuomion antamispäivästä lukien. Tuomioistuimien voi yli kahden vuoden vankeustuomiosta antaa myös päätöksen asevelvollisen sotilasarvon menettämisestä. Lisäksi poliisin rikosilmoitus- ja pidätysrekisterissä olevat, enintään kaksi vuotta vanhat merkinnät vaikuttavat ylennyksiin. Em. aikarajaa ei sovelleta talousrikoksiin koska

niitä koskevat tutkimukset saattavat viedä vuosia. "Asevelvollista ei ylennetä, jos häntä koskeva rikosasian käsittely on kesken".

Sopivuus nykyistä tehtävää vaativampaan tehtävään on varmasti vaikeammin arvioitava asia eikä sen sisältöä ole tarkemmin määritelty ohjeessa. Ehto on tulkittavissa laajennetusti eli niin, että myös sijoittamaton mutta sijoituskelpoinen henkilö voidaan ylentää kuten tietyillä myös TuKoRes:n piirissä on tapahtunut. Menestyminen kertausharjoituksissa ja niissä esitetty kyvykyys on varmasti edelleen tärkein tapa arvioida soveltuvuutta mutta myös varusmiespalveluksen yhteydessä suoritettujen arvioinnit vaikuttavat asiaan etenkin nykyisen joukkotuotannon aikana. Siviilielämässä hankittu koulutus ja kokemus tulevat toivottavasti vaikuttamaan tulevaisuudessa entistä enemmän sodan ajan sijoitukseen ja sitä kautta myös ylennyksiin.

Viiden vuoden aikarajasta edelliseen ylentämiseen ei ohjeen mukaan voida tinkiä ja se koskee myös ylentämistä korpraaliksi/ylimatuksiksi. Kapteenien/kapteeniluutnanttien kohdalla edellisestä ylentämisestä on kuitenkin oltava kulunut 6 vuotta ja majurien/komentajakapteenien ja sitä ylempien sotilasarvojen osalta 7 vuotta.

Ylentämisen edellytyksenä olevat koulutusajat ovat seuraavat:

Alikersantti	7 vrk
Kersantti	10 vrk
Ylikersantti	20/10* vrk
Vääpeli/pursimies	40/30* vrk
Luutnantti	10 vrk
Yliluutnantti	30 vrk
Kapteeni/komentajakapteeni	60 vrk

* Varusmiehenä kersantiksi ylennetyt

Jatkuu

Korpraalin/ylimatuusin sotilasarvoon voidaan ylentää kertausharjoitukseen osallistunut asevelvollinen.

Koulutusaikaa laskettaessa otetaan kertausharjoitusten lisäksi huomioon tiettyjen laskentaperusteiden mukaan enintään 25 vuorokauden osalta myös muu kertausharjoituksiin rinnastettava koulutus kuten YK-palvelus sekä palvelus puolustusvoimien tai rajavartiolaituksen sotilaallisissa tehtävissä. Edellisten lisäksi myös mm. vapaaehtoiset harjoitukset, tietyt maanpuolustus- ja varautumiskurssit sekä Maanpuolustuskoulutus ry:n toimeenpanemat kurssit rinnastetaan koulutusaikaa laskettaessa kertausharjoituksiin enintään 25 vuorokaudteen saakka. Lisätietoja asiasta löytyy mm. Maanpuolustuskoulutus ry:n www-sivuilta (<http://www.mpkry.fi>).

On kuitenkin huomioitava, että ylennyksen yleisenä koulutusvaatimuksena on, että ylennettäväksi esitettävän on edellisen ylennyksen jälkeen osallistunut kertausharjoituskoulutukseen pääsääntöisesti myös siinäkin tapauksessa, että kertausharjoitusten ja rinnastettavan vuorokausimäärät mahdollistaisivat ylentämisen.

Ohje sisältää lukuisia poikkeuksia edellä kuvatuista pääperiaatteista. Vaikka ohjeessa selkeä pääperiaate on, että ylentämisen tarkoituksena on sodan ajan esimiesjärjestelmän luominen ja ylläpitäminen niin silti ylennyksiä voidaan käyttää myös palkitsemiseen. Esim. 45 vuotta täyttänyt reserviläinen voidaan ylentää ilman jatkokoulutusta maanpuolustukseen liittyvien ansioiden perusteella jos häntä ei ole aiemmin ylennetty. Kertausharjoitusvaatimuksesta taas voidaan joustaa mm. ministereiden ja eräiden korkeiden virkamiesten kohdalla. Suurin osa poikkeuksista koskee kuitenkin puolustusvoimien tai rajavartiolaituksen palveluksessa olevia tai olleita henkilöitä.

Varusmiehenä saatu koulutus (tai sen puute) asettaa selkeästi ne rajat, joiden sisällä reserviläinen voidaan ylentää. Jos aliupseerikoulua ei ole suoritettu on korkein mahdollinen sotilasarvo alikersantti. Kersantin arvo voidaan myöntää vain jos ko. henkilö on rau-

hanturvatehtävissä tai puolustusvoimien sotilasmattihenkilöstöön kuuluvana hoitanut esimiestehtävää ja osoittanut tehtävään sopivaksi.

Aliupseerien kohdalla normaalisti korkein sotilasarvo on vääpeli; sotilasmestariksi ylentäminen edellyttää koulutusta ja sodan ajan sijoitusta ko. arvoa edellyttäviin ylimpiin aliupseerin tehtäviin. Poikkeuksena ovat puolustusvoimien virassa palvelevat tai palvelleet reservin aliupseerit, jotka voidaan ylentää erikoisupseerin sotilasarvoon jos he ovat saaneet Pääesikunnan erikseen vahvistaman reservin upseerin koulutusta vastaavan muun koulutuksen; lisäksi vaaditaan sijoitus ko. sotilasarvoa vastaavaan tehtävään. Nykyään ei ole enää käytössä ylivääpelin sotilasarvoa ja sotilasmestari, vänrikki ja aliluutnantti ovat rinnakkaisia sotilasarvoja.

Upseerin tai erikoisupseerin arvo edellyttää aina reservin upseerin koulutusta tai em. vastaavaa koulutusta. Luutnantin - kapteenin/kapteeniluutnantin arvoon ylennettävältä vaaditaan jo ennen ylennystä myös koulutus ko. sotilasarvoa vastaavaan sodan ajan tehtävään ja että hän on osoittanut siihen sopivaksi. Majurin tai komentajakapteenin arvoon tai vastaavaan erikoisupseerin arvoon vaaditaan edellisten lisäksi sijoitus ko. sotilasarvoa vaativaan sodan ajan tehtävään sekä yleensä myös korkeakoulututkinto. Erityisistä syistä, joita ohjeessa ei mainita, voidaan reservin upseeri tai erikoisupseeri ylentää everstiluutnantin tai komentajan sotilasarvoon.

On muistettava, että ohjeessa määritellään ne vaatimukset, joiden täytyttyä asevelvollinen voidaan ylentää eli ylennys ei tule automaattisesti.

Nykyisin ylennyksiä suoritetaan myös muulloin kuin perinteisinä lippujuhla- ja itsenäisyyspäivänä, mm. rauhanturvaajia ylennetään myös YK:n päivänä 24. lokakuuta. Aliupseereita ja miehistön jäseniä voidaan ylentää myös kertausharjoitusten yhteydessä.

Juha Parkkonen

Ilmoitusasioita

Tule hallitukseen! Niin, juuri Sinä!

Syyskokous tekee jälleen tuloaan ja jälleen kerran on aika valita uusi hallitus. Olisiko juuri Sinulla ajatuksia ja ideoita TuKoResin toiminnan parantamiseksi? Haluaisitko olla enemmän kuin rivijäsen, joka vain maksaa kiltisti jäsenmaksunsa ja lukee lehtensä? Haluaisitko olla mukana tekemässä turkulaista maanpuolustustyötä ja tutustumassa turkulaisiin vaikuttajiin? Jos vastasit yhteenkään kysymykseen edes ehkä, kannatta lukea seuraava tositarina.

Kun minä jokseenkin tarkalleen neljä vuotta sitten tulin valituksi TuKoResin hallitukseen, tein sen puhtaasti hetken mielijohdeesta kun silloinen puolituttuni otti asian puheeksi. En tuntenut silloin ketään edes TuKoResista saatiikka sitten tulevasta hallituksesta, jäseneksikin minut hyväksyttiin vain hetkeä ennen syyskokousta.

Ensimmäinen vuosi kului tiedotusvastaavan hommia hoidellessa. Alkuvuosi ei sujunut oikein hyvin ja tiedotus pätki ajoittain pahastikin. Hommaan kuitenkin tottui ja asiat rupesivat hoitumaan lähes itsekseen. Oudoista hallituskumppaneista muodostui ystäviä, joiden kanssa tuli vietettyä aikaa myös TuKoResin ulkopuolella. Joten kun loppuvuodesta kysyttiin halukkaita jatkajia, ei ollut edes vaikea suostua jatkopestiin.

Toinen vuosi tiedotusvastaavana menikin jo rutinilla. Lisäksi vapaaehtoinen maanpuolustujärjestelmä oli lähtenyt rullaamaan oikein kunnolla ja monelle kurssille lähdeinkin oikein porukalla. TuKoResin maine kasvoi ja vanhat äijätkin oppivat tuntemaan porukkamme. Ystävyys-suhteet lujittuivat ja tuttavapiiri kasvoi entisestään.

Kahden oikein mielenkiintoisen ja opettavaisen vuoden jälkeen, siirryin "eläkkeelle"

tiedotusvastaavan hommista ja jatkoin hallituksessa sihteerinä. Vapaaehtoiset kurssit seurasivat toisiaan, 20 korvaava vuorokautta tuli täyteen huomaamatta ja melkein kaikki kurssityypit tuli käytyä läpi. Loppuvuodesta tuli aika siirtyä valtakunnan maanpuolustuspolitiikkaan, ORUP:n edustajaksi RUL:n liittovaltuustoon. Ja kaiken kukkuraksi uurastukseni vapaaehtoisilla kursseilla ja maanpuolustustyössä palkittiin ylennyksellä itsenäisyyspäivänä.

Vuosi oli jälleen kerran tapahtumarikas, tapasin monia mielenkiintoisia ihmisiä. Syksyllä ampumavastaavamme ilmoitti, että haluaisi jäädä eläkkeelle ja katseet kääntyivät minuun. Ja koska muitakaan halukkaita ei tarjolla ollut, neljäs hallituskausi oli tosiasia. Alkuperäisestä, vuoden 1996 hallituksesta mukana oli edelleen lisäksi vain Airolan Juho, tosin Heiko jatkoi päätoimittajana mutta hallituksen ulkopuolella. Uusia kasvoja oli tullut mukaan hallitukseen ja samalla myös kaveripiiriin.

Nyt olemme jälleen vuoden loppupuoliskolla, syyskokous tekee tuloaan ja vaikka olen suunnattomasti nauttinut kuluista neljästä vuodesta, haluaisin pikkuhiljaa antaa myös muillekin mahdollisuuden tutustua hallitustyöskentelyyn. En tarkoita, että olisin jättämässä yhdistystä, tulen todennäköisesti pysymään riesananne vielä muutaman vuoden. Onhan minulla vielä tuota RUL:n pestiäkin pari vuotta jäljellä. Mutta valmistumistakin tarvitsisi ajatella. Toivonpa vain, että löydän jostain itselleni seuraajan.

Lähde siis rohkeasti mukaan hallitustyöhön. Juuri Sinun ajatuksiasi tarvitaan. Neljä vuotta ja tuhansia positiivisia kokemuksia rikkaampana,

Heikki Mäkitalo

Appelsiinikakkua

Aina silloin tällöin luonnossa retkeillessä tulee eteen tilanne, jolloin kaipaa jotain hyvää syödäkseen. Jos käytettävissä on kunnon nuotio ja riittävästi aikaa niin hyvä vaihtoehto on appelsiinikakku.

Appelsiinikakun tekeminen aloitetaan leikkaamalla appelsiinin hattu irti noin puolen senttimetrin päästä appelsiinin yläreunasta. Tämän jälkeen koverretaan lusikalla appelsiini tyhjäksi. Appelsiinin lihan voi syödä heti alkupaloiksi tai säästää jotain myöhempää käyttöä varten.

Kakkutaikinan teko aloitetaan laittamalla rasvaa, vehnä jauhoja, sokeria, lusikallinen munajauhetta ja ripaus leivinjauhetta

läpinäkyvään pussiin. Sekoitetaan ainekset pussia puristelemalla. Joukkoon lisätään vettä ja puristelua jatketaan, kunnes syntyy sakea puuro (suklaakakkuja tehtäessä lisätään ruokalusikallinen kaakaojauhetta / appelsiini).

Kakkutaikina kaadetaan onttoihin appelsiininkuoriin niin, että taikinan reuna nousee noin sentin päähän kuoren yläosasta. Kansi laitetaan paikoilleen. Kuumaan hiilokseen tehdään kolo, johon appelsiini asetetaan paistumaan noin 20 - 40 minuutiksi. Kakku ei pala helposti, sillä appelsiinin kuoret sisältävät runsaasti vettä. Kun varvulla kokeiltaessa kakku tuntuu kypsältä (taikina ei tartu varpuun) nostetaan appelsiinit nuotiosta, mustat kuoret kuoritaan päältä ja kakku on valmis tarjoiltavaksi.

Juho Airola

Ajatuksia asepalveluksesta

Heinäkuun toisena päivänä päättyi 362 päivän mittainen palvelukseni Säkylän Huovrinteellä, Porin Prikaatissa. Olin vuotta aikaisemmin astunut palvelukseen 2.Pioneerikomppaniaan, josta peruskoulutuskauden jälkeen, siirryin aliupseerikouluun ja sen pioneerilinjalle. Auk:n jälkeen minut siirrettiin 1.PionK:n , jossa palvelin varusmiespalveluksen loppuun asti.

Mitä tuosta vajaan vuodesta sitten jäi mieleen? Ensiksi mieleeni tulee kaverit; kun viettää samojen miesten kanssa parhaimmalla tapauksessa koko palvelusajan samassa tuvassa, ystävystyy heidän kanssaan väkisinkin. Omassa tuvassani vallitsi aina todella hyvä ryhmähenki, joka auttoi luottamaan toisiin, sekä luomaan lämpimät ihmissuhteet. Vaikka välillä toisille tehtiin hieman jekkuja, kuten laittaa kaapin ovi rautalangalla kiinni, ei kukaan ottanut piloja liian tosissaan.

Koulutus oli mielestäni haastavaa, vaikka välillä se alkoi maistumaan hieman puulta, kun joitain asioita toistettiin monta kertaa peräkkäin. Varsinkin Auk:ssa oppi asiat tekemään kerralla huolella, koska kouluttajien vaatimustaso oli todella suuri. Esimerkiksi miinaryhmän merkintöjä uusittiin useasti aamuyön tunteilla, kun ne olivat tehty hutiloiden.

Varusmiesajan jakautuminen

Minun johtajakoulutuskauteni, joka alkoi Auk:n päättymisen jälkeen, erosi huomattavasti normaalin pioneeriryhmän johtajan j-kaudesta, koska toimin koko tämän vuoden komppaniiani toimisto-au:na. Työni oli aluksi lähinnä kirjureiden toimia. Edelliset kirjurit onneksi auttoivat minua, joten minun ei tarvinnut itse aloittaa tyhjältä pöydältä.

Avukseni sain lähes heti uusien alokkaiden saapuessa erään palveluksenjatkajan, josta koulutin kirjurin. Peruskoulutuskauden jälkeen toimistoon tuli vielä toinen kirjuri sekä yksi mies lähetiksi. Koska toimistotyön määrä väheni huomattavasti, muuttui työ kuvani melkoisesti; toimin loppuajan pääasiassa harjoituksien vääpelinä huolehtien miesten ruokahuollosta. Onneksi komppaniastani löytyi eri syistä normaaliin palvelukseen kelpaamattomia miehiä, jotka auttoivat huollon kanssa. Jäihin vuodesta käteen myös kersantin jämät.

Arvomerkellä ei reservi puolella ole suurempaa merkitystä eikä toivottavasti koskaan tule konfliktia, jonka takia joutuisin 'firmassa' tositoimissa niitä käyttämään, mutta onhan ylennys kuitenkin eräs kiitos hyvin tehdystä työstä. Pienenä yksityiskohdana mainittakoon, että alokastupani 11:sta miehestä 5 pääsi aliupseerikouluun eikä heistä yksikään kotiutunut alikersanttina; yksi kotiutui vänrikkinä ja loput neljä kersantteina.

Mieleeni jäi myös se vahva yhteishenki, joka vallitsi aselajimme sisällä. Tähän pioneerihengen syntyyn vaikutti varmasti se

Jatkuu

kova kuri, jota kouluttajamme ja varusmiesjohtajamme pitivät peruskoulutuskauden ja varsinkin auk:n aikana. Toisaalta pioneeri-hengellä on hyvin vahvat perinteet, jotka ulottuvat talvi- ja jatkosotaan ja jopa kauemmaksi. Perinteistä parhaiten on mieleeni jäänyt pioneerien taistelulaulu, jonka tahdissa tuli useastikin marssittua. Myös kantahenkilökunta kasvatti pioneeri-henkeämme, heittämillä joskus pientä herjaa varsinkin jääkäreistä.

Kantahenkilökunnasta ei näin jälkikäteen ole oikeastaan jäänyt mitään suurempia traumoja. Täytyy kuitenkin muistaa, että he kouluttavat asevelvolliset toimimaan ääritilanteissa, joita on mahdotonta matkia. Esimerkiksi auk:ssa oppii paremmin toimimaan paineen alla kuin esimerkiksi siviilipuolen kouluissa, koska ainakin pioneerilinjalta koulutus oli välillä sen verran stressaavaa, että siviiliopettaja olisi saa-

nut potkut samoista opetusmetodeista. Osasta kantahenkilökuntaa näkyi myös tietty kokemattomuus. Virheen sattuessa itselle saatettiin syyt ohjata varusmiehillä ja varsinkin varusmiesjohtajille. Oman komppanian ja päällikköön ja vääpeleliin olin erittäin tyytyväisiä, koska he helpottivat minun töitäni paljon ratkaisuilleen.

Esimerkiksi em. palveluksen jatkajan tulo kirjuriksi vähensi minun työmäärääni huomattavasti. Uusi koulutusjärjestelmä leimasi vahvasti palvelustani. Olimme ensimmäinen saapumiserä, jolla oli käytössä uudet 6-, 9-, ja 12-kuukauden palvelusajat. Joitain lastentauteja järjestelmässä vielä oli, kuten varusmiesjohtajille pidetyissä johtamis- ja kouluttamistaidonkursseilla saattoi huomata. Ongelmia saattaa tulla myös siinä, ettei varuskunnissa ole aina esimerkiksi kirjureita, kun edelliset ovat kotiutuneet, eivätkä seuraavat ole vielä niin pitkällä koulutuksessa. Uskon kuitenkin, että puolustusvoimat saavuttaa tulevaisuudessa järjestelmälle asettamansa tavoitteet ja pystyy kouluttamaan entistä yhtenäisempiä sekä parempia joukkoja isänmaamme suojaksi.

Entä varusmiespalveluksen jälkeen? Aluksi selvittyäni kotiuttamis viikonlopun Ruisrockista oli paluu arkeen. Tuli jotenkin sellainen tyhjä olo, kun ei tarvinnut enää herätä klo 6.00. Onneksi viimeinen puolivuoteni armeijassa oli aika irrallaan muiden viikko-ohjelmista, joten ero ei enää ollut niin kauhean suuri, kun kukaan ei enää tehnyt viikko-ohjelmaa.

Varusmiespalvelustaan mietiskeli
Mikael Montonen

Sotilastekniikkaa

AMOS - Advanced MOrtar system

Suomalainen Patria-konserni on kehittänyt yhteistyössä ruotsalaisen Hägglundsin kanssa aivan uudentyypin kranaatinheitintornin, joka voidaan asentaa useille erilaisille alustoille.

AMOS-kranaatinheitin muodostuu kahdesta kolmimetrisestä 120mm heitinputkesta, tuki- ja suuntauskoneistosta ja latauslaitteistosta. Tämä moduli panssaroidaan kuljetusajoneuvoa vastaavasti, käytännössä kiväärikaliperisia aseita ja sirpaleita vastaan, ja asennetaan isäntäalustalle. Alustavaihtoehtoina ovat tällä hetkellä Pasi ja ruotsalainen CV90-vaunu.

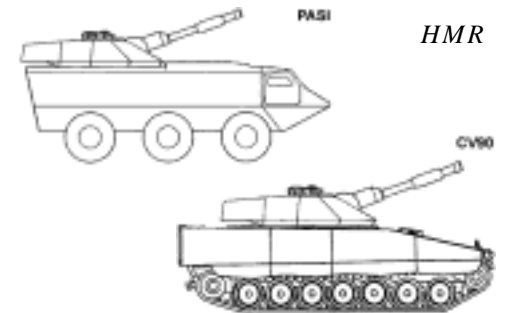
Kokonaistuliannon riippuu alustasta ollen 60-80 luokkaa. Tornissa on kolmenkymmenen kranaatin automaattisesti toimiva makasiini, johon syötetään alustasta käsin. Tulinopeus on ensimmäisillä, syöttökiskoilla olevilla kranaateilla 6 lauk/8 sekuntia, makasiinista 24 laukausta minuutissa ja alustasta syötettynä 16 laukausta/min. Syötöä varten kranaatteihin asennetaan lyhyt tiivistys- ja ohjaushylsy; ampumatarvikkeeksi käyvät näin useimmat 120mm kranaatit, myös kuorma-ammukset ja STRIXin tapaiset ohjautuvat ammuksset.

Torni on ympäriampuva kaikilla kulmilla (-5 - +85°), ja kykenee siis myös suorasuuntausammuntaan! Maksimikantama on yli 10 km ja lyhin teoriassa 47 metriä... alakulmilla ampuminen on hyvän hidastimen ansiosta mahdollista myös pyöräalustalta. Pasi heilauttaa, muttei ole lähelläkään kaatumista, 20-tonninen CV90 ei liiku juuri minnekään.

Suuntaus tapahtuu gyroskooppi- ja GSP-järjestelmän avulla. Vaunu tietää koko ajan pohjoissuunnan, oman sijaintinsa ja putkien asennon. Torni on vakautettu, joten liikkeestä ampuminen on mahdollista, mutta tapahtuu normaalisti pysähdyksistä. Normaalisissa laukauksessa molemmat putket ampuvat 80ms välein; yksittäisiä laukauksia voidaan haluttaessa ampuu kummalla putkella tahansa. Ampumajärjestelmä osaa ns. MRSI-tulen, jossa samaan pisteeseen ammutaan useita kaksoislaukauksia eri korotuksilla ja panoksilla niin, että osumat tapahtuvat yhtä aikaa.

Heitinvaunun miehistö vaihtelee alustan mukaan kolmesta viiteen: tornissa johtaja ja ampuja (jotka voivat hoitaa molempia tehtäviä), alustassa vähintään ajaja ja lataaja. Jokainen vaunu on oma tuliyksikkönsä, jotka voivat tulenosoituskomentojen mukaan ampuu joko samaan tai useisiin eri maaleihin.

Toimintaa

Pitkä matka Tipperaryyn

Kesäkuun alussa loikkasin rinkkoineni koneeseen ja lensin Dubliniin. Vihreän saaren naapurusto oli houkuttanut jo aiemminkin ja nyt oli aika tutustua miljöönien oluthanojen alkulähteeseen. Tapani mukaan vedin jalkaani vaelluskengät ja varasin reppuuni parin viikon oleskelun tarpeet.

Dubliniin saavuttuani kohtasin alkuasukasoppaani Siobhanin ja loikkasimme reppuinemme junaan, joka vei länteen Galwayhin. Galway on n. 50000 asukkaan kaupunki länsirannikolla vuonon pohju-kassa ja antaa monella tavoin erilaisen kuvan saaresta kuin pääkaupunki.

Urheilua ja musiikkia

Aivan keskustan tuntumassa törmäsimme pubeihin, joissa koimme kaikilla aisteilla spontaania elävää musiikkia. Muutamia paikallisia muusikoita oli kokoontunut pu-bin nurkkaan harjoittelemaan soittiminaan viulu, huilu ja rumpu. Myöhemmin seuraan liittyi joukko paikallisia tyttöjä viuluineen. Musiikki tuntuikin olevan oleellinen osa paikallista elämää, kun se Suomessa on vain yksi viihteen muoto.

Musiikin lisäksi pubielämän oleellinen osa on urheilu päälajeinaan jalkapallo, rugby ja hurling - jossain määrin myös kriketti. Formulaykkösten osakilpailun nähdäkseni kier-sin kaupunkia turhaan koko aamupäivän.

Marssireiteistä jaloin

Kaupunkielämän lisäksi halusin nähdä maaseutua ja paras tapa tehdä se on kulkea jalan. Irlannissa on kymmeniä pitkiä vaellusreit-tejä, toiset paremmin, toiset huonommin ylläpidettyjä. Galwayn pohjoispuolelta alkaa Western Way, joka kiemurtelee vuorten välitse rannikkoa pohjoiseen Westportiin ja tästä edelleen ylöspäin.

Reitin alkupää oli kohtuullisesti merkitty, ja seuraili pääasiassa pikkutietä, joten kehnohollakin suunnistustaidolla selvisi hyvin. Ensimmäisen leirimme mahtavan Lough Corribin rantaniitylle, jolla oli satoja vuosia sitten seissyt kivitalo. Leiriytymisen suhteen Irlannissa pätevät melkein kaikki Suomen veroiset jokamiehen oikeudet, kunhan ei säikyttele lampaita. Suuri osa maasta on lisäksi yhteistä ns. common landia.

Polku eteni länteen Maumin ohii ja kohosi lopulta Maum Turk -vuorten huippujen kat-

Tipperaryynko pitkä matka?

Kaikille tuttu laulu 'It's a long way to Tipperary' kertoo maailmansodassa sotivien sotilaiden kaipuusta kotikon-nuille oman kullan luo. Alunperin kaipuun kohde oli kuitenkin toinen - nimittäin Lontoolainen publi nimeltä Tipperary. Kenraalikunnan mielestä ei kai ollut sopivaa, että miehet laulavat kaipuustaan tuopin ääreen, joten lau-lun sanat saivat vallitsevan muodon.

veeseen. Polun vierellä näimme silloin tällöin outoja kivipaasia ja ympyrän muotoon aseteltuja kiviryhmiä. Harjanteelle päästyämme avautui näkymä laaksoon, mutta katse kiinnittyi kuitenkin pieneen temppeliin vuoren seinämässä sekä tätä ympäröiviin risteihin ja pyhään lähteeseen. Jälleen yksi esimerkki saaren maisemaa kuvittaneista uskonnollisista monumenteista.

Laakson pohjalla pääsimme lähikontaktiin melko flegmaattisen lehmälauman kanssa ja ystävällinen heinähattu neuvoi meille leiri-paikan solisevan puron varrelta. Yön nukuimme matkan väsyttämänä sikeästi satapäisen lammaislauman ympäröidessä meidät.

Polku seurasi laaksoa pohjoiseen ja ohitimme soistuneita niittyjä, joille oli koottu turvekasoja seudun talojen polttoaineeksi - puita kun seudulla oli varsin vähän. Reitimme kiertyi pikkuhiljaa rinnettä ylös ja sukelsi lopulta nuorehkoon hoitometsään,

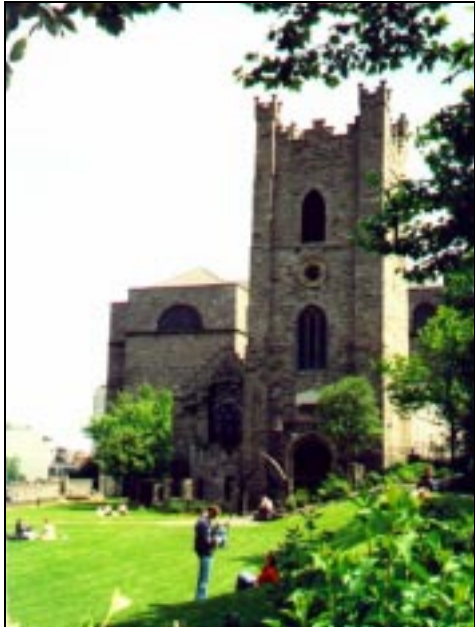
jossa kohtasimme myös ensimmäiset tapaa-mistamme vaeltajista. Iltapuolella metsä aukeni vuorenrinteeksi, jolta oli upea näkö-ala vuonoa pitkin alas merelle. Vuonon poh-jalta löytyi pieni Leenaunin kalastajakylä, josta saimme sijan majatalossa. Kylän ravin-tolan listoilta lautaselleni löysivät lohet, ravut ja muut paikalliset meren antimet.

Pilvessä

Reitti jatkui sisämaahan ehkä tylsimmällä etapilla pitkin maantietä. Lounasajan lähe-tyessä pääsimme onneksi pois metsikköön ja kohti vuoria. Metsätie olikin harvinaisen upottava ja paikallisen metsätalouden lie-veilmiönä kaatuneiden puiden katkoma. Edempänä vastaan tallusti sonni, joka ei suostunut uskomaan, etten ollut vähimmäis-säkään määrän kiinnostunut tämän lähis-töllä laiduntavasta haaremista. Matadorin välineeni olivat epähuomiossa jääneet kotiin ja niin siirryin suosiolla tien sivuun ja ylös vuorenrintettä. Ylös nousiin ker-ralla melkein 500 metriä. Ylhäällä tal-simme kirjaimellisesti pilvessä ja lasku oli jyrkkä ja kostea. GPS tuli kompassin ohella tarpeeseen, sillä olimme väsyneitä ja leiri-paikkaa sai hakea kauan. Lopulta löysimme kosteahkon griinin puron varrelta turve-kenttien laidalta keskeltä ei mitään. Tai ei sentään - kännykkä löysi edelleen kenttää kahden tolpan edestä ja tämän alle se ei koko matkan aikana mennyt.

Jatkuu

Viides päivä opetti meille, miten pitkään pelkkään ruohotonta turvekenttää voi riittää. Muuttuihan se siitä tieksi ja maalaistalojen läpi kulkiessa alkoi edessäoleva vuori laajeta horisontissa. Laajojen laidunmaiden takaa häämötti meri ja polku kiipesi ylös vuorenrinteen niittyjä. Taas pääsimme hoi-tometsään ja lopulta rehevein puiden reu-nustamaa tietä alas rantaan. Kännyllä olimme jo ennakkoon varanneet B&B:stä yösijan.

Seuraavana päivänä alkoi pyhiinvaellus vuorelle, jolle pyhä Patrick kiipesi vuonna 441 paastoamaan neljäksikymme-neksi päi-väksi ja ajoi siinä sivussa saaren kaikki lis-kot ja kärmekset koloon vuoren rinteessä. Sen jälkeen kärmeitä ei Irlannissa ole nähty. Kuten uskonasioissa yleensäkin, ihmiset eivät suuremmin ajattele, vaan ryskivät suinpäin eteenpäin. Vuorenrinteen polku nousi jyrkimmissäkin kohdissa suoraan ylöspäin eikä mutkitellut, kuten yleensä. Huippu (huimaavat 765m) avautui ja laelta

Uskontojen taistelukenttä

Koko Irlannin tunnetun historian ajan saarella ovat kohdanneet uskonnot useimmiten väkivaltaisesti. Aivan varhaisimpien kulttuurien jumalista ei ole juurikaan tietoa. Kelttien saapuessa saarelle Irlantia asutti jo tummempi rotu, joka puolestaan oli vallannut maan vielä vanhemmilta asujilta. Irlannin jumaltarusto kuvaa omalla tavallaan näiden kansojen valtataistelua Kelttien jumalten edustaessa valoa ja 'hispaanien' jumalten manalaa. Kelttien jumalat ajoivat lopulta manalan jumalat merten taa, mutta kumpikin jumalperhe muodosti pitkään yhteisen pantheonin. Jumaliin ja sankareihin liittyvät tarinat vetävät hyvinkin vertoja esim. Kreikan jumalten edesottamuksille tai vaikkapa kotoiselle Kalevalalle.

Menneistä ajoista on jäänyt jäljelle tuhansittain eri kokoisia monumentteja yksinker-taisista kivirenkaista isoihin dolmeneihin. Vanhat uskomukset istuvat vielä sitkeästi varsinkin maaseudun vanhemmassa väestössä ja kirkko on koittanut kitkeä näitä pois mm. rakentamalla kappelin muinaisille pyhille paikoille tai sepittämällä palvontapaika-lle kristillisen historian.

Muinaisten jumalien aika loppui 400-luvulla pyhän Patrickin käännytettyä Irlantilaiset kristinuskoon. Irlanti tarjosi Länsi-Rooman perillisille turvapaikan kansainvaellusten pyörteissä ja niinpä Irlannissa onkin yksi vanhimmista kristinuskon linnakkeista. Törmäys Englannin valtakunnan ja uuden protestanttisen kirkon kanssa on luonut var-jonsa viimeisiin vuosisatoihin. Irlannin tasavalta on tässä suhteessa varsin rauhallinen, muttei sielläkään uskontokiistaa voi ohittaa olankohautuksella.

löytyi kappeli, jossa pyhiinvaelluksen aikaan voi käydä tunnustamansa syntinsä. Olipa huipulla pidetty neljät häät ja yhdet hautajaisetkin. Maisemat olivat mahtavat, mutta tuuli viileä. Moni kulkija yritti hui-pulle klubitakissa, mutta joutui sään tai janon pakottamana kääntymään takaisin.

Seuraavat päivät kuluivat paikallisessa Westportin pikkukaupungissa, josta löysin jälleen nettipubin. Irlannissa ei ole todella-kaan vaikeaa koti-ikävän iskiessä pitää yhteyttä tuttuihin.

Pitkä matka?

Matkamme jatkui etelään Galwayn ja Lime-ricin kautta Oola-nimiseen kylään Tippera-ryn kyljessä. Täällä asui matka-kumppanini tuttava Gerry, jonka luona vietimme pari yötä. Seutu oli kaunis ja rauhallinen. Lai-dunmaita reunustivat vuo-ret, joiden rin-teillä oli paljon kävelyreittejä

Tipperary oli puolestaan kirkkojen ja puotien kir-javoittama pikkukaupunki, jonka asukkaista noin puolet tuntui olevan nimeltään Ryan.

Päivänä muutamana menimme Gerryn ystä-vien kanssa Casheliin katsomaan irlantilai-sen perinnesuikkyryhmä Brú Borún esitystä. Esitys oli teatterimuotoon puettu kansanmusiikki- ja tanssiesitys ja löi aito-udellaan laudalta kaikki Suomessa nähdyt Riverdance-showt. Ympäristö oli myös mahtava, sillä vieressä kohosi mah-tava Rock of Cashel - muinainen pyhän Patrickin aikainen linnakompleksi. Loppuilta kului Cashelin keskustan pubissa lauluilla mer-keissä. Laulun laatu ylitti menen tullen karaoketason, kun mukana oli paikallisen kirkkokuoron kantavia voimia.

Lopulta matka vei takaisin Dubliniin. Seu-raavana aamuna jaksoin lähteä jo aikaisin liikkeelle ja kiertelin kaupungilla ostoksia tehden ja nähtävyyksiä katsellen. Akatee-misia meriittejäni lisäksi käymällä läpi Tri-nity Collegen - myös asuntola-alueen. Kolu-sin Dublinin kaupunginmuureja länteen aina Guinnessin panimolle asti, jossa vietin tovin jos toisenkin.

Jotenkin suurkaupungin vilinä jäi toiseksi lännen vuorille ja etelän vehreille laidun-maille. Keskustan pubien tungos oli lähem-pänä Suomea kuin pikkukaupunkien kotoi-saa tunnelmaa

Jouni Marttila

Matkakuvia ja tunnelmaa lisääviä linkkejä sivulta <http://www.saunalahti.fi/~jou3/Guinness99/Gindex.html>